

13 april 2019

Reisverslag Israël 2019: Starling in de Negev!

Auteur: Noé Terorde

Over de reis

Reis	Vogelreis naar Israël: trekvogels van de Negev
Wanneer	17/03/2019 - 25/03/2019
Aantal reizigers	6
Reisbegeleider	& & & & & & & &

In het voorjaar van 2019 is het met grote opwinding dat een kleine STARLING-groep richting het Midden-Oosten trekt. Het is vooral in de Negev-woestijn, gelegen in het zuiden van Israël, dat we uiteindelijk halt houden. Deze regio, bekend om zijn uitzonderlijke voorjaars trek, wordt elk voorjaar overspoeld door meer dan een miljoen roofvogels. Dit alleen al was een goede reden om de omgeving van Eilat te bezoeken.

Waarom passeren al deze vogels langs Eilat?

De geografische ligging van het gebied maakt het een echte bottleneck, vooral voor trekvogels die uit Afrika naar Noord-Europa en Azië vliegen. Inderdaad, na het oversteken van de Sahara, zullen deze vogels langs de kust van de golf van Aqaba passeren om uiteindelijk boven Eilat te verschijnen, waar ze zich nog meer zullen concentreren vanwege de aanwezigheid van bergen. Wat zangvogels betreft, is Eilat een van de eerste groene oases na duizenden kilometers woestijn. Anders gezegd: wanneer ze migreren over Eilat moeten veel vogels stoppen om bij te tanken!

Onze groep van STARLING zet zijn eerste stappen in de Negev-woestijn... © Noé Terorde

We zijn vertrokken! Sinds 2017 verbindt een nieuwe luchtvaartmaatschappij Charleroi rechtstreeks met Ovda (30 minuten van Eilat).

Zondag 17 maart 2019

We landen dus op de startbaan van Ovda. De eerste soort is de vale rotszwaluw die rond de landingsbaan hangt! Vervolgens trekken we richting de douane controles, maar ze doen er niet lang over na onze aankomst zodat we na een 45 minuten al zijn afgezet voor het hotel. We zijn allemaal moe van de reis, na het vertrek 's morgens vroeg. Maar hoe kun je je verzetten tegen deze prachtige zon en de aangename temperatuur die er heerst over Eilat? We dragen onze verrekijker en telescoop en beginnen aan een wandeling in de buurt van het hotel. De eerste Arabische buulbuuls, woestijntapuiten en huiskraaien doen er niet lang over om te worden waargenomen. Het exotische gekoer van de palmtortels weerklinkt de hele tijd vanuit de bosjes.

De Arabische buulbuul is simpelweg omnipresent, en is vaak de eerste soort die we zien van zodra we het hotel verlaten. © Noé Terorde

Daarna verplaatsen we ons in de richting van het autoverhuurkantoor, waar we onze Citroën Jumpy terugvinden. Eerste stop: North Beach. Tijdens deze eerste avond ter plaatse lijkt de trek nogal kalm, maar het kleine kanaal dat North Beach verbindt met het ontziltingsstation is bijzonder productief! We vinden er Temminck's strandloper, bosruiters en heel wat andere steltlopers.

Maandag 18 maart 2019

Bij het krieken van de dag, bezoeken we het International Bird Research Center Eilat of Eilat Birding Centre (IBRCE). Dit is een heel groene oase met een overvloed aan voedsel voor alle hongerige zangvogels die hier passeren. De grote baas van het centrum, Noam Weiss, leidt er een hele boel serieuze ornithologische studies, onder meer een lang lopend ringproject. We zijn zeer welkom, want hij toont ons meteen een nachtegaal en andere soorten die ze net uit de netten gehaald hebben. In het park volgen heel wat leuke waarnemingen. Vogels die speciale aandacht krijgen zijn: gestreepte prinia, dwergaalscholver, roodstuitzwaluw, blauwborst en lachstern.

Op het water zelf voegen we veel steltlopers toe aan onze lijst, met een verscheidenheid aan kleine en bonte strandlopers, strandplevieren, een poelruiter en vele sporenkievit die, hoewel bijzonder algemeen in het gebied, steeds blijven verbazen! Ten slotte eindigt de ochtend met een echte kers op de taart: een jonge Aziatische wespendif vliegt rustig over onze minibus. Iedereen heeft tijd om uit te stappen, telescoop te installeren en wat foto's te maken. Al een bijzonder hoogtepunt zo vroeg op de reis!

Aziatische wespendif cirkelt rond in het kielzog van een steppenbuizerd. © Noé Terorde

De rest van de dag is gewijd aan het waarnemen van roofvogels. We bezoeken de telstations "Low Mountains Station" en "High Mountain Station". De sterke noordenwind duwt de roofvogels over de Golf van Aqaba in de richting van Jordanië. We hebben toch het geluk om veel steppenbuizerds te zien vergezeld door steppearenden, tesamen met een dwergarend. De bruinnekraaf en Arabische woestijnpatrijs geven ons een geweldig uitzicht.

Om de dag te eindigen, bezoeken we de bekende sewage en salt ponds van KM20 en KM19. Een hoop eenden en steltlopers worden hier waargenomen, maar we zullen ons vooral onze eerste familie Arabische babbelaars herinneren, evenals een prachtig mannetje citroenkwikstaart. Om te eindigen krijgen we te maken met een groep meeuwen waaronder een paar Baltische mantelmeeuwen uit de Oostzee (*fuscus* ssp.) En 4 Armeense meeuwen, en brengen zo onze eerste dag in het veld tot een goed einde.

Dinsdag 19 maart 2019

We vertrekken bijzonder vroeg vanochtend om op tijd in de vlakten van Ovda aan te komen. Daar hopen we tapuiten en leeuweriken te observeren, en we zullen worden beloond! Gelukkig had het ongeveer tien dagen voor onze aankomst in de woestijn geregend ... De vlakte was groen en duizenden rupsen hadden het naar hun zin. Het was duidelijk dat dit een welgekomen voedselbron was voor alle lokale vogels! Na een eerste scan sessie beginnen we aan een wandeling in de vlakte. Sommige izabel- en gewone tapuiten laten zich goed vergelijken, vervolgens verschijnen rouwtapuiten en brengt zelfs monnikstapuit een kort bezoedkje. Een beetje verder weg zit een oostelijke orpheusgrasmus verlegen in een struik, maar uiteindelijk slaagt iedereen erin deze in de telescoop te krijgen.

Wat de leeuweriken betreft zien we heel wat kortteenleeuweriken, een woestijnleeuwerik en twee Temminck's strandleeuweriken, zonder de kuifleeuwerik te noemen die alomtegenwoordig is. De hele ochtend vliegen Sahelzandhoenen over die we vaak eerst horen voordat we ze effectief zien, dankzij hun kenmerkende roep. Uiteindelijk slagen we erin ze dan toch aan de grond te zien ook. Op de terugweg naar de auto stoten we op een groepje bleke rotsmussen, een onregelmatige overwinteraar in Israël, maar de laatste jaren steeds algemener.

Als lunch gaan we voor een maaltijd met lokale smaken en kleuren! We stoppen bij het restaurant van Neot Smadar, gekent om zijn charmante achtertuin met een aantal gezellige tafels.

Onze middagmaaltijd in dit plaatselijke restaurant is een van mijn beste herinneringen van de reis, met blauwborsten foeragerend aan onze voeten, een paar Palestijnse honingzuigers in de boom boven onze hoofden, een Arabische buulbuul die wordt aangetrokken door brood op tafel en een palmtortel daar vlak langs.

Noella

Onze kleine groep in het restaurant van Neot Smadar © Noëlla Van Tomme

Nog steeds in dezelfde omgeving bezoeken we de vijvers van Neot Smadar. Een prachtige oosterse blonde tapuit zit hier in het gezelschap van enkele moabmussen. Eindelijk, binnen de Kibbutz met dezelfde naam, werden we geïnformeerd over de aanwezigheid van Syrische kanaries ... Zonder te twifelen keren we terug naar de auto voor de 2 km die ons van de vogels scheidt, te overbruggen. Eenmaal ter plaatse is het vreugde alom, aangezien 4 kanaries mooi worden waargenomen, zittend op een hek slechts een paar meter van ons. Tegelijkertijd worden enkele koereigers en een indrukwekkende groep grauwe gorzen waargenomen in de omringende weilanden.

Op de terugweg stoppen we weer op North Beach, waar we onze eerste groene bijeneters en een zwarte ruiter tegenkomen. We keren vroeg terug naar het hotel en genieten van het smakelijke dagelijkse avondmaal.

Woensdag 20 maart 2019

Tijdens een korte ochtend in het IBRCE, hebben we de mogelijkheid om heel wat zangers te horen: snor, Cetti's zanger, kleine karekiet en rietzangers zingen uit volle borst. Op een klein plasje water maakt een bonte ijsvogel furore. We hebben zelfs kort het geluk om een smyrnaïsvogel te zien! Een woudaapje staat discreet in het riet van het centrale eiland, terwijl het klein waterhoen zich ongegeneerd laat zien in volle openheid! Ten slotte observeren we nog twee grauwe franjepoten, terwijl een reuzensternd rondvliegt bij de vijvers van de ingang van het park.

Vervolgens vertrekken we in de richting van de Dode Zee, voor een langverwachte nachtelijke excursie! Onderweg stoppen we bij Samar, waar al een tijd enkele zwarte waaierstaarten rondhangen. We hebben geluk, want binnen een paar minuten zijn beide vogels prachtig te bekijken.

We stoppen dan bij Ein Gedi voor een wandeling in de buurt van de Dode Zee. Daar observeren we enkele klipdassen met hun jongen, evenals bonte kraaien en waaierstaartraven. Drie groepen kraanvogels vliegen boven onze hoofden om de dag in schoonheid af te sluiten. De dag gaat slapen, maar net dan is het tijd om ons te begeven naar het ontmoetingspunt en onze lokale gids te vinden, Jonathan, en een nachtexpeditie te maken ...

De kaapse klipdas met jongen. © Noé Teroride

Na een korte briefing vertrekken we met onze gids naar de Israëlisch-Jordaanse grens waar een enorm gebied afgesloten is voor bezoekers. Hier is waar een kleine populatie Nubische nachtzwaluwen voorkomt. Na een uur zoeken, kijken we naar een prachtige, zittende nachtzwaluw op de weg. Inderdaad, de jachttechniek van deze soort is om te wachten op grote insecten vanaf een zitplaats. Deze had de weg gekozen ... Missie volbracht! Maar de avond is nog niet voorbij ...

Een paar kilometer verder naar het noorden, komen we in een grote kloof terecht waar de zeldzame Palestijnse bosuil zich schuil houdt. We bewegen in het licht van de volle maan, in een prachtige omgeving. De kloof zinkt dieper en dieper en de rotswanden die ons omringen rijken steeds hoger en hoger! Na een paar momenten wachten in bijtende spanning, beantwoordt de uil eindelijk het geluid van onze lokale gids! Zoals een klassieke waarneming dat wil, poseert deze zich op een rotswand, zodat iedereen hem in de telescoop geduldig kan observeren ... Een uitstekende waarneming, in een prachtig kader en onder een volle maan, heeft ons allen getekend! Het is daarom met bijzonder goed humeur dat ons gezelschap de lange weg terug neemt naar Eilat.

Donderdag 21 maart 2019

Na de lange rit van de dag ervoor en onze late terugkeer, hebben we besloten vandaag niet 's morgens vroeg te vertrekken. Het is daarom rond 9 uur pas dat we de richting van de bergen in gaan om te genieten van de roefvogeltrek. Twee Tristram's spreeuwen laten zich rustig bekijken, en zien we een aantal roefvogels maar ook een groep van 22 zwarte ooievaars passeren. Steppearenden en bruine kiekendieven mengen met de steppenbuizerden, maar de trek neemt snel weer af. We besluiten een wandeling te maken in een wadi in de omgeving. Hier komen we een familie Nubische steenbokken tegen die zich tegoed doen aan de – niet smakelijk uitzijende – doornstruiken die op de rotswanden groeien.

's Middags lassen we een pauze in wat betreft vogels kijken, dewelke niet teleurstelde! We ruilen de verrekijkers en telescopen in voor duikbrillen en snorkels en verkennen de koraalriffen van de Rode Zee. Van de riffen grenzend aan de Golf van Aqaba is bekend dat ze bestand zijn tegen problemen die elders koraalriffen verwoesten, zoals het broeikaseffect en de verzuring van de oceanen die daarmee gepaard gaat. De eerste duik is wat onwennig aangezien we nog maar maart zijn en het water hier eigenlijk vrij fris is. Eenmaal onder water zien we echter dat deze koralen er goed bijliggen. De vissen en andere dieren die hier leven zijn adembenemend. We zien zee-egels, octopussen en vissen van alle maten en kleuren, met inbegrip van tinten die we eigenlijk niet gewend zijn om te zien in de natuur, zoals turkooisblauw bijvoorbeeld. Kortom, een echte attractie voor de ogen!

Om de dag in schoonheid te eindigen, nemen we onze optics weer ter hand en maken een stop bij Holland Park. Op het programma hier: zoeken naar zangvogels in het gebied. We vinden een aantal blauwborsten, balkanbergfluiters, fitissen en meerdere grasmussen, maar het is de laatste vogel van de dag die ons de beste herinneringen bezorgt! Op de weg terug, richting de auto, botsen we op een

draaihals die zich poseert op slechts enkele meters van ons. Ongeacht het afnemende daglicht, houden we hier een prachtige waarneming aan over!

Na het traditionele avond buffet vertrekken de meest gemotiveerden onder ons richting Yotvata in de hoop om de iconische woestijnoehoe tegen het lijf te lopen. Het aantreffen van deze soort is erg onzeker maar we besluiten hoe dan ook een kans te wagen. In elk geval worden steeds verrassingen ontdekt 's nachts. Dit is hoe we Kaapse hazen, de Arabische ondersoort van onze rode vos en de schattige woestijnegel zien. Als bonus horen we verschillende roepende gieren. De oehoe zal echter onzichtbaar blijven...

Kaapse haas gezien tijdens onze nachtexcursie te Yotvata © Noé Terorde

Vrijdag 22 maart 2019

Tijdens het kriecken van de dag stoppen we bij South Beach, waar we de eerste gewone ijsvogel van de reis kunnen waarnemen in het gezelschap van enkele witoogmeeuwen en een Pontische meeuw. Nogmaals bezoeken we North Beach en het kanaal dat ernaar toe leidt. Vandaag vinden we een vroege witvleugelstern en enkele kleine zilverreigers, maar nog steeds geen spoor van de iconische westelijke rifreiger ...

Als een van de hoofddoelen van de reis, het observeren van trekkende roofvogels, gaan we terug naar de bergen en deze morgen beloofd indrukwekkend te zijn! Het begint allemaal met de observatie van een paar Rüppels grasmussen en een maskerklauwier onderweg. Eenmaal bij het telstation aangekomen, passeren de steppebuizerds deze keer per duizend! Hoewel een beetje hoog, wat determinatie niet altijd makkelijk maakt, maar de show is daarom niet minder mooi! Tussen al deze individuen vinden we nog een prachtige keizerarend, een schreeuwarend en een dwergarend op grote afstand. Een monnikstapuit en twee woestijnleeuweriken zoeken naar voedsel rond het traceestation.

We zullen de middag niet ver daar vandaan doorbrengen. We gebruiken de hete uren van de dag om de Red Canyon te bezoeken. Een plaats die bekend staat om zijn ongelooflijk uitzicht, slechts 30 minuten van Eilat. De wandeling in deze kloof is echt het bekijken waard, we krijgen er niet genoeg van! We zien hier echter maar weinig vogels. Dan nemen gaat het richting de vlaktes van Seifim, waar we vertrekken op zoek naar zangvogels die hun trek even onderbroken hebben. We ontdekken een paar grasmussen en tapuiten, waaronder een prachtige mannelijke woestijntapuit plek die onze dag zal eindigen.

Zaterdag 23 maart 2019

Tijdens deze laatste dag ter plaatse wacht ons een programma dat weer erg druk is. We vertrekken vandaag naar de vlaktes van Nizzana, waar we de beroemde oostelijke kraagtrap hopen te vinden. Omdat we weten dat de trappen alleen actief zijn tijdens de eerste uren van de dag, besluiten we om om vier uur Eilat te verlaten om zo rond 7 uur op de plek aan te komen. En net aangekomen, worden we beloond! Alles gaat erg snel! Eerst en vooral worden een paar renvogels waargenomen in de buurt van het uitkijkpunt waaruit we scannen, maar zonder lang te moeten zoeken, zien we een eerste oostelijke kraagtrap, in baltshouding! Een uitzonderlijke waarneming voor ieder van ons, aangezien het de eerste keer was dat elk lid van de groep deze hallucinante pose kon observeren. Inderdaad, tijdens zijn parade vouwt de trap zijn hoofd achterover en blaast hij de veren van zijn nek op door een zeer elegante dans uit te voeren! Een beetje verder, doet een tweede trap los hetzelfde, en ten slotte een derde!

Een paar minuten later vliegt een groep van twintig witbuikzandhoenen over ons heen. Iedereen is tevreden ondanks het vroege opstaan; de show was het waard!

Op de terugweg, zorgen verschillende stops ervoor dat we nog kunnen waarnemen: kuifkoekoek, ortolanen en bruinkeelortolanen, roodkeelpiepers, roodkopklauwier, watersnip, Aziatische steenpatrijs en de maquiszanger die ons tot nu toe nog niet gelukt was, rotszwaluw, vale gieren, aasgieren, arendbuizerd, putters en groenlingen ...

Arendbuizerd op trek, beneden aan de voet van Ben Gurion © Noé Terorde

De weg terug naar Eilat is lang en het is vrij laat dat we terugkeren om aan te schuiven aan het buffet.

Zondag 24 maart 2019

Na een laatste ontbijt ter plaatse, is het nu tijd om de huurauto die ons van onze loyale diensten voorzag tijdens onze week in Eilat, terug te bezorgen. Kort daarna haalt de shuttle ons op bij het hotel en gaan we op weg naar Ovda Airport. Op de terugweg zijn de veiligheidscontroles veel geavanceerder en nu begrijpen we waarom we 3 uur voor vertrek van onze vlucht aanwezig moeten zijn. De rest verloopt vredig, en het is met een hoofd vol herinneringen dat we uiteindelijk het spoor van Brussel-Charleroi betreden.

De dagindeling

Zondag 17 maart 2019

Enkele vlucht – inchecken bij hotel – North Beach

Maandag 18 maart 2019

IBRCE – Eilat-gebergte – KM20 – KM19

Dinsdag 19 maart 2019

Plains of Ovda – Neot Smadar – North Beach

Woensdag 20 maart 2019

IBRCE – Samar – Ein Gedi – Nachtexpeditie in het gebied van de Dode Zee

Donderdag 21 maart 2019

High Mountain Station & Area – Snorkelen – Holland Park – Nocturne in Yotvata

Vrijdag 22 maart 2019

South Beach – North Beach – Red Mountain – Red Canyon – Seifim Plains

Zaterdag 23 maart 2019

Nizzana – Yeruham Lake – Boker Sde – Mitzpe Ramon

Zondag 24 maart 2019

Transfer naar de luchthaven – terugvlucht

De uitgestrektheid van de Negev toont zich aan ons.. © Noé Terorle

Dit jaar was de woestijn bijzonder groen en bloemrijk, wat grote voedselbeschikbaarheid biedt voor trekvogels © Francine Vandenabeele

Waarnemingen

In totaal hebben we 164 vogelsoorten waargenomen tijdens deze week in Israël. Velen van hen zijn specialiteiten van het Midden-Oosten en zijn elders moeilijk waar te nemen.

Tevens hebben we 6 soorten zoogdieren waargenomen, allemaal lokale specialiteiten (met uitzondering van de rode vos, maar waarvan de ondersoorten arabica heel duidelijk van “de onze” verschilt).

Een ander hoogtepunt van het verblijf was de massale migratie van distelminders, met enkele dagen duizenden vlinders die naar het noorden vlogen. Allemaal in een groene woestijn die uitzonderlijk bloemrijk was.

